

Årsrapport 2014

Fylkesmannen i Nordland

Innhold

I - Fylkesmannens beretning	Side 3
II - Introduksjon til embedets hovedtall	Side 5
III - Årets aktiviteter og resultater	Side 7
IV - Styring og kontroll i embedet	Side 18
V - Vurdering av framtidsutsikter	Side 21

I - Fylkesmannens beretning

Vurdering av resultater og ressursbruk

2014 har i all hovedsak vært et stabilt arbeidsår for Fylkesmannen i Nordland, der vi mener å ha utnyttet tildelte ressurser på en effektiv måte og på de fleste resultatområder har innfridd resultatkravene fra godt til middels godt. Med henvisning til tildelingsbrevets påminnelse om gjeldende retningslinjer for finansiering, har det imidlertid også i 2014 vært nødvendig å foreta bevisste nedprioriteringer av oppgaver etter kontakt med oppdragsgivende departement. Dette har spesielt vært aktuelt innen sektorene helse og miljøvern.

Også innen Justisdepartementets oppgaveportefølje med samfunnssikkerhet og vergemål har budsjetttrammene begrenset muligheten til god måloppnåelse. Målet om en velfungerende vergemålsforvaltning ble etter vår vurdering ikke nådd i 2014. Vi har til dels fått kontroll over restansesituasjonen, og hadde ved utgangen av året en forsvarlig saksbehandlingstid på de fleste områder.

Fylkesmannens målsetting om reduksjon i antall kommuner innmeldt i ROBEK ble ikke nådd. I løpet av året ble en ny innmeldt og ingen ut, dermed er 11 på denne listen. Flere har fått godkjent utvidet inndekningstid for underskudd på inntil 10 år.

I motsetning til foregående år, er årsregnskapet avsluttet med et meget begrenset mindreforbruk på ca 200 000, tilsvarende 0,2 % av tildelt ramme på Kap. 525. Vi har oppnådd dette med en mer realistisk budsjettering av forventede inntekter gjennom ulike refusjonsordninger, og tettere budsjettoppfølging og revisjoner gjennom året. Også utnyttelsen av øvrige midler gjennom egne fullmaktsbrev vurderes som god.

Viktigste prioriteringer

En god start på kommunereformen har hatt høy prioritet i embetet, og har siden oppdragsbrevet ble mottatt i juni, hatt stor oppmerksomhet fra embetsledelsens side. Det er lagt stor vekt på å stimulere til konstruktive kommunedrevne prosesser i hele fylket, og prosessen ble derfor startet med et felles møte med representanter fra fylkets syv regionråd. Med unntak av Vågan kommune, har de øvrige 43 kommunestyre vedtatt å delta i utredninger og prosesser sammen med nabokommuner for å vurdere eventuell sammenslåing. Flere kommuner deltar i parallelle utredningsprosesser

Det nye ansvaret for reindriftsforvaltning har også hatt høy prioritet både fra embetsledelsen og vår landbruks- og reindriftsdirektør, der det er lagt stor vekt på å etablere god kontakt med reinbeitedistrikt og sidaandelsinnehavere.

Embetets har også i 2014 prioritert ekstra ressurser til tverrsektorielt samarbeid med kommunene i forhold til barn og unges oppvekstmiljø, gjennom *Vårres unga, vårres framtid*.

Arbeid med forbedring og fornying av arealplanprosesser har hatt høy prioritet gjennom deltagelsen i forsøket med samordning av innsigelser.

Oppfølging og veiledning av kommuner på ROBEK-lista har hatt stort fokus også i 2014. Gjennom skjønnsmidlene har vi lagt vekt på å stimulere kommunene til fornying og forbedring.

Vergemålsreformen har vært svært utfordrende, og krevd ekstra innsats både fra sosial- og vergemålsavdelingen og administrasjonsavdelingen.

Ressursutfordringene innen Helse- og omsorgsdepartementet har medført en streng prioritering. Lovpålagte oppgaver er gitt høy prioritet, med særlig vekt på saker som omhandler enkeltpersoners rettigheter. Måloppnåelsen er dermed tilsvarende lavere for utviklingsoppgaver og oppgaver av typen «ha oversikt over».

Forhold som har hatt betydning for resultatene

Alle fylkets kommuner deltar i organisert samarbeid gjennom 7 regionråd. I tillegg er det etablert et omfattende tjenestesamarbeid også på tvers av eksisterende regionråd, og innen deler av regionrådet. Innen mange av regionrådene var det tatt initiativ til å utrede mulige kommunesammenslåinger for prosessen formelt startet, og dermed før oppdragsbrevet til fylkesmannen kom. Dette har hatt betydning for en god oppstart.

Mange nordlandskommuner har betydelige utfordringer med å oppnå balanse mellom utgifter og inntekter.

Negativ befolkningsutvikling og demografi gir særlige utfordringer innen helse- og omsorgssektoren. Manglende kontinuitet og kapasitet i kommuneledelsen innebærer ekstra utfordringer for det økonomiske omstillingsarbeidet som er nødvendig.

Mangelfull dataløsning for vergemålsforvaltningen har vært en sammenhengende kritisk «hendelse» gjennom hele året. Embetet har i stedet for en velfungerende elektronisk forvaltning slitt med rigide, ressurskrevende og lite oversiktlige saksbehandlingsløsninger. Vergemålsdokumentene har medført at antall inngående og utgående journalposter har økt med henholdsvis 37 % og 76 %.

Fylkesmannens arbeid med å begrense tap av sau og rein til rovvilt er meget krevende. Med reindrift og sauehold i det meste av fylket er det vanskelig å skille beitedyr og rovvilt. Rovviltnemda er en viktig premissgiver for dette arbeidet. Som sekretariat for nemda har vi pekt på behovet for en revisjon av nemdas forvaltningsplan for rovvilt for å tilstrebe en klarere prioritering av arealbruk, men dette arbeidet har hatt liten fremdrift.

Ingen store enkelthendelser kan trekkes fram som vesentlige for årets virksomhet. Det er imidlertid registrert 9 tilfeller av uønskede hendelser som har medført «krisehåndtering» av Fylkesmannen. I sum medførte disse betydelig ressursbruk, gjennom omfattende forventninger om rapportering til sentralt nivå med betydelig aktivitet utenom ordinær arbeidstid.

Heller ingen spesielle interne hendelser har virket forstyrrende inn på Fylkesmannens evne til å nå fastsatte resultatkrav. Sykefraværet viser en nedgang til 4,3% (5,1% i 2013). Kompetansesituasjonen er generelt god med lav turnover (3,8%) og tilfredsstillende rekrutteringsgrunnlag (382 søkere på 18 annonserte stillinger). Et internt lederutviklingsprogram som startet i 2013 ble slutført høsten 2014, med oppsummering gjennom egen lederplakat. Programmet vurderes som vellykket.

Bodø 25.02.15.

Hill-Marta Solberg

(sign)

II - Introduksjon til embetets hovedtall

Samfunnsoppdrag og overordnede mål

Fylkesmannen er Kongens og regjeringens representant i fylket og skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer blir fulgt opp. Embetet utfører sektoroppgaver på vegne av 11 departementer. Fylkesmannen har i tillegg en rolle som samordningsorgan for staten på regionalt nivå og skal virke til gagn og beste for fylket ved å ta de initiativ som er påkrevd. Fylkesmannen skal videre holde regjeringen og sentraladministrasjonen orientert om viktige spørsmål i fylket.

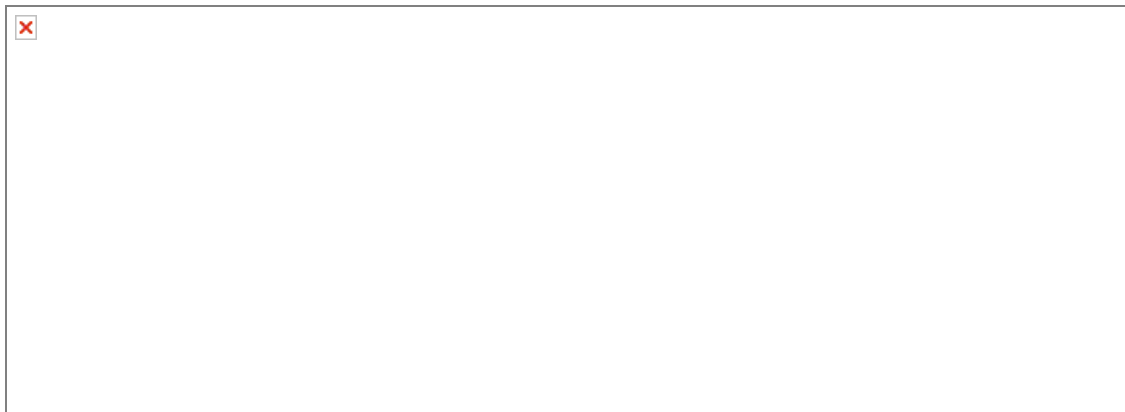
Embetet har oppsummert oppdraget i en visjon om at vi *virker til Nordlands beste*, og fastsatt tre overordnede mål for virksomheten:

- Være bindeledd og samordner mellom stat, kommune og innbyggere
- Utøve myndighet, rettssikkerhets- og kontrollfunksjon
- Stimulere til fornyings- og utviklingsvirksomhet lokalt og regionalt

Presentasjon av embetet

Fylkesmannen har omlag 180 ansatte. Embetet er lokalisert på 7 steder i fylket. Hovedkontoret er i Bodø og i tillegg har embetet kontorer i Mosjøen, Fauske, Storjord i Saltdal kommune, Vega, Trofors i Grane kommune og Hennes i Hadsel kommune. Fra 1.1.2014 overtok Fylkesmannen ansvaret for Reindriftsforvaltningen i fylket. Reindrift er organisert som en seksjon i Landbruks- og reindriftsavdelingen og har 5 ansatte med kontorsted Fauske. I tillegg ble det etablert et kontorsted i Hennes for nasjonalparkforvalter for Møysalen nasjonalpark.

Organisasjonskart for Fylkesmannen i Nordland 2014

Nøkkeltall 2014:

- Antall årsverk: 175

Samarbeid med andre embeter og virksomheter

Fylkesmannen i Nordland i likhet med tidligere år hatt et nyttig samarbeid med embetene i Troms og Finnmark. Samarbeidet har bl.a. omfattet erfaringsutveksling innen virksomhetsstyring og ledelse, reindriftsforvaltning som nye oppgave og om kommunereformen. Det er sammen med disse embetene videreført samarbeid innen barnevern gjennom felles møte med BUF-etat Nord. Også samarbeidet innen beredskap og samfunnssikkerhet er videreført mellom embetene, og med Forsvaret og flere sivile myndigheter gjennom det Sivilmilitære kontaktmøtet i Nord.

I 2014 ble det etablert kontakt mellom personal/HR-medarbeiderne i de tre nordligste fylkene. Målet er å utvikle et "HR-nord" med nettverksbygging, kompetanseutvikling, utveksling og bistand i konkrete oppgaver, - og enhetlig arbeidsgiverpolitikk.

I 2014 er det gjennomført nyttige samarbeidsmøtet med Fylkesmannen i Nord-Trøndelag der bl.a. felles utfordringer med reindriftsforvaltning i det sørsamiske området og kommunereformen har vært sentrale tema.

Av øvrige vesentlig samarbeid med statlige virksomheter vil vi trekke fram god dialog med Mattilsynet, både når det gjelder rovviltforvaltning og beitedyr, og i 2014 ble det etablert samordningsrutiner i forhold til pålegg fra mattilsynet og vår forvaltning av tilskuddsordninger. Det er etablert et samarbeid med Midtre-Hålogaland Sivilforsvarsdistrikt i oppfølging og veiledning av kommunene i Vesterålen som følge av funn i vår tilsynsvirksomhet. Vi har flere nyttige samarbeidsområder med Universitetet i Nordland, både innen vårt nasjonale oppdrag med prosjektet *Ungdom i svevet*, innovasjon i kommunal forvaltning og med kommunereformen. Fylkesmannen har et tett samarbeid med NAV Nordland som bl.a. er nødvendig for vårt ansvar for oppfølging av kvalifiseringsprogrammet ved de lokale NAV-kontorene. Husbanken er en viktig samarbeidspartner innen boligsosialt arbeid.

I forsøket samordning av statlige innsigelser har samarbeidet med statlige etater vært konstruktivt, og Nordland fylkeskommune deltar gjennom aktiv bruk av det regionale planforumet. Med fylkeskommunen har vi også et tett samarbeid innen landbruk og bygdeutvikling. Gjennom «Partnerskap landbruk» deltar i tillegg Innovasjon Norge og landbruksorganisasjonene i dette samarbeidet. KS Nordland trekkes også fram som en viktig samarbeidspartner både i vår kommuneretta konferansevirksomhet, og med kommunereformen.

III - Årets aktiviteter og resultater

Sentrale politiske føringer, vurdering av måloppnåelse for fagområdene

Fylkesmannens oppdrag fra de 11 oppdragsgivende departementer spenner over et vidt spekter av fagområder og resultatområder. Resultatkravene varierer fra aktivitetskrav, - dels med volumkrav, produktkrav og i noen tilfeller effektkrav. Dette innebærer at graden av måloppnåelse i begrenset grad kan måles i tall, og i mange tilfeller er relevante resultatindikatorer fraværende eller dårlig utviklet. I forhold til de overordnede mål som framgår av *tildelingsbrevets sentrale politiske føringer vil Fylkesmannen oppsummere måloppnåelsen som middels god til god. Dersom en legger til grunn de nødvendige prioriteringer som ble gjort gjennom virksomhetsplanleggingen for 2014, vil måloppnåelsen i all hovedsak kunne oppsummeres som god.*

Vi har ikke full måloppnåelse for saksbehandlingstid på rettighetsklager innen helse på tross av at dette har vært høyt prioritert. Avviket skyldes økt saksmengde samt ventetid på dokumentasjon fra berørt helsetjeneste. Vi har fortsatt et høyt antall fristbrudd for undersøkelser innen barneverntjenesten i fylket, men omfanget har i løpet av året blitt redusert fra 28% til 19%.

Innen samfunnssikkerhet har vi et betydelig avvik på volumkrav på tilsyn, det er gjennomført 4 av et krav på 11. Det er for 2014 vurdert som viktigere å følge opp kommuner som ikke har evnet å lukke tidligere års avvik. Det må også rapporteres avvik på volumkrav for helsetilsyn, mens øvrige krav til omfang av tilsyn er innfridd.

Også utviklingen inne kommuneøkonomi må oppsummeres som avvik, ved at det ikke er oppnådd reduksjon i antall kommuner på ROBEK-lista, men en økning fra 10 til 11. Det vises her til utdypende kommentarer under *Samordning og modernisering.*

Innen arealforvaltningen har Fylkesmannen i Nordland lagt stor vekt på å følge opp de sentrale politiske føringene med å legge økt vekt på hensynet til lokal handlefrihet. Gjennom deltagelsen i forsøket med samordning av statens innsigelsesmyndighet er det prioritert å gjennom løsningsorientert dialog finne akseptable løsninger tidlig i planfasen der det er konflikter mellom nasjonale mål og kommunale planer.

Vergemålsforvaltningen har som nevnt i fylkesmannens beretning vært meget utfordrende. Her vises det til nærmere omtaler under *Velferd, helse og personlig tjenesteyting.*

Samordning og modernisering

Fylkesmannens samordningsfunksjon ivaretas gjennom god dialog med alle kommunene og de regionale statlige organer i fylket. Her er også samhandling og kontakt med fylkeskommunen og KS av stor betydning. Statlige styringssignaler overfor kommunesektoren følges opp bl.a. gjennom konferanser og møter med kommuner og regionråd. Viktig i denne sammenheng er Fylkesmannens årlige «Kommunekonferanse» der målgruppen er administrativ og politisk ledelse i kommunene. På årets konferanse ble det særlig fokusert på velferdsinnovasjon, modernisering av offentlig forvaltning, beredskap og barnevern.

Et viktig mål er å klargjøre kommunenes handlingsrom opp mot nasjonale interesser. Dette kommer særlig til uttrykk i plansammenheng i forhold til innsigelsessaker. At sentrale statlige myndigheter har en felles kanal til kommunene er viktig både i forhold til faglig oppfølging og tilsyn, økonomikontroll og rettssikkerhet.

Statlig tilsyn

Fylkesmannen har ansvar for å samordne alt av statlige tilsyn mot kommunene. Dette ansvaret blir ivaretatt gjennom dialog med aktuelle tilsynsetater i samsvar med kommunelovens kapittel 10A. De mest sentrale statlige tilsynsetatene er Mattilsynet og Arbeidstilsynet.

Vår oppfatning er at Fylkesmannens samordningsansvar og dialog mot aktuelle offentlige instanser blir godt ivaretatt. Dette på bakgrunn av tilbakemeldinger fra sentrale aktører.

Kommunal økonomi – ROBEK

Nordland har over lengre tid hatt et uforholdsmessig høyt antall kommuner i ROBEK. Ved inngangen til 2014

var tallet 10 kommuner. Tilsvarende ved inngangen til 2013 var antallet 11. I løpet av 2014 kom nok en kommune i registeret slik at status i 2014 har vært 11 ROBEK-kommuner. Disse er: Ballangen, Bø, Flakstad, Hamarøy, Moskenes, Røst, Vestvågøy, Tysfjord, Hattfjelldal, Narvik og Hemnes. De 3 sistnevnte er Terra-kommuner. Med unntak av Narvik og Vestvågøy er det et klart mønster at det er de mindre kommunene i fylket som sliter med å tilpasse tjenestenivå og struktur til endringer i demografien.

ROBEK-kommunene blir prioritert i vår økonomiske oppfølging. Dette gjennom informasjon, dialog og møter både ute i kommunene og hos Fylkesmannen. Her er viktiggjøring av «Forpliktende Plan» helt sentral i vår veiledning. Vi tar i denne sammenheng utgangspunkt i vår veileder «Forpliktende Plan – krav og anbefalinger» som har vist seg som et svært nyttig hjelpemiddel på veien mot å få kontroll over økonomien. Selv om Fylkesmannen har en aktiv støtte og tett oppfølging av kommunene i økonomisk ubalanse, må det understrekes at det kommunestyrets felles ansvar for å finne løsninger som medfører en bærekraftig økonomi.

For kommuner som kan komme i faresonen for å havne i ROBEK, har vi utarbeid en «Sjekk-liste» over aktuelle risikofaktorer. Denne listen er ment å være et verktøy som kommunene i Nordland kan bruke til å diagnostisere den økonomiske situasjonen i egen kommune. Det er også lagt vekt på å få en form som gjør det enkelt med viderefremidling til de folkevalgte.

Når det gjelder Fylkesmannens ansvar for å orientere om det økonomiske opplegget for kommunesektoren, håndteres dette i hovedsak gjennom løpende skriftlig og muntlig informasjon til kommunene. I tillegg har vi vår faste årlige «Kommuneøkonomikonferanse» for politikere og administrasjon i fylket der aktuelle tema rundt kommuneøkonomi settes på dagsorden. Denne arrangeres i samarbeid med KS-Nordland.

Lokal omstilling og modernisering

Det er nødvendig med kontinuerlig fornying og omstilling i kommunesektoren. Dette på bakgrunn av stadig økende krav til kompetanse, kapasitet og samordning. En viktig faktor i vår skjønnsdeling har vært innovasjonsaspektet. Andre sentrale innsatsområder har i 2014 vært utvikling av kommunale systemer for egenkontroll og kvalitetsutvikling og samarbeids- og utviklingstiltak rettet mot barn og unge.

Vårt fokus på innovasjon har gjort at universitetet i Nordland er koblet på oppfølging av flere prosjekter – både som følgeforskning og som aktiv medspiller.

Kommunereformen

Egen prosessveileder tiltrer fra 1. jan 2015. Formalisert samarbeid er inngått med KS lokalt i samsvar med departementets forutsetninger. Det er gitt skjønnsmidler til ulike utredninger i regi av regionrådene. Det er også opprettet en lokal ressursgruppe med medlemmer fra fylkesmannen, KS-Nordland, Distriktssentret, kommunene, Sametinget og Nordland fylkeskommune og Universitetet i Nordland.

En oppsummering av status og pågående prosesser i tilknytning til kommunereformen er rapportert inn under avsnitt «63.3 Kommuneinndeling» i årsrapporten.

Velferd, helse og personlig tjenesteyting

Prioriteringer innen helse og omsorg

Fylkesmannens helse- og omsorgsavdeling har prioritert lovpålagte oppgaver og særlig saker som handler om enkeltpersoners rettigheter, framfor utviklingsoppgaver. Vi har i 2014 overholdt saksbehandlingstida på noen områder, mens på andre områder er den nesten overholdt. Årsaken er i hovedsak todelt: økt mengde saker samt at vi stadig oftere opplever utfordringer med å få tilsendt den dokumentasjonen vi ber om fra helsetjenesten. Denne ventetida, som vi i svært liten grad har innflytelse på, blir i rapporteringssystemene Nestor og førerkortregisteret (Trafikk) medregnet i saksbehandlingstida. Svært lang saksbehandlingstid på enkeltsaker bidrar slik at gjennomsnittlig saksbehandlingstid blir vesentlig forlenga. Dette gjelder alle typer saker (førerkort, rettighetsklager, tilsynssaker osv.).

Våre prioriteringer (hvilke deler av embetsoppdraget som ikke ville bli utført) framkom i rapportering per 30. april 2014, og vi rapporterer i denne årsrapporten ikke avvik på de områdene der departementet ble informert i

april 2014. Når det gjelder erfaringsutveksling mellom kommuner, samarbeidet vi i 2014 med Utviklingssentrene for sykehjem og hjemmetjenester og Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse om en større konferanse der ulike prosjekter både i kommunene i Nordland og på nasjonalt nivå ble presentert. Ellers er spesielt Utviklingssenter for sykehjem aktiv i forhold til å bringe erfaringer ut på sykehjemmene i Nordland. Fylkesmannen bidrar økonomisk til dette.

Tilsyn med psykisk helsevern for barn og unge i spesialisthelsetjenesten

Arbeidet med oppfølging av tilsynene i 2013 er fullført i 2014. Der har ikke vært gjennomført nye tilsyn i 2014.

Tilsyn med folkehelseloven

Vi har gjennomført tilsyn med fire kommuners folkehelsearbeid. Tilsynet var en del av det første landsomfattende tilsynet på dette området og ble gjennomført høsten 2014 etter oppdrag fra Statens helsetilsyn. Tema var kommunens arbeid med løpende oversikt over befolkningens helsetilstand og de positive og negative faktorene som kan påvirke denne.

Generelt har nordlandskommunene gjort et omfattende og godt arbeid innen folkehelse i mange år, hovedsakelig tiltaksretta og i noen grad beskrevet i kommuneplanenes samfunnsdel. Tilsynet viste at folkehelsearbeidet hadde forankring i kommunens ledelse og at folkehelse var omtalt og vurdert i forarbeidene til eller i de kommunale planene. Det systematiske arbeidet med en løpende oversikt over befolkningens helsetilstand og de faktorer som påvirker denne, var imidlertid helt i startfasen, og ingen av kommunene hadde kommet så langt i prosessen at beskrevne rutiner for dette arbeidet fullt ut var implementert. Vi vurderer at målsettinga med tilsynet, å påse at kommunene kommer i gang med et systematisk, løpende oversiktsarbeid, synes oppfylt.

Statens helsetilsyns foreløpige oppsummering av dette landsomfattende tilsynet viser at våre funn her i Nordland er sammenfallende med funn i landets øvrige kommuner.

Omsorgsplan 2020 – «Morgendagens omsorg»

Fylkesmannen i Nordland har også i 2014 fokusert på omsorgsplanens hovedstrategier og delplaner, likeledes hovedtemaene i Omsorg 2020 både i direkte møter med kommunene og i andre fora der det har vært naturlig at planen er tema, blant annet gjennom deltakelse i Utviklingssentrenes fag- og samarbeidsråd.

Når det gjelder erfaringsutveksling mellom kommuner, samarbeidet vi i 2014 med Utviklingssentrene for sykehjem og hjemmetjenester og Nasjonalt kompetansesenter for aldring og helse om en større konferanse der ulike prosjekter både i kommunene i Nordland og på nasjonalt nivå ble presentert. Ellers er spesielt Utviklingssenter for sykehjem aktiv i forhold til å bringe erfaringer ut på sykehjemmene i Nordland. Fylkesmannen bidrar økonomisk til dette.

Tilsyn ansiennitetsdato og rettighetsstatus

For pasienter med mistanke om kreft eller andre alvorlige sykdommer kan svikt i håndtering og vurdering av henvisninger og viderehenvisninger få alvorlige følger for den enkelte. Håndtering av henvisninger og en forsvarlig utrednings- og behandlingslogistikk, krever at foretakene har sikre og effektive pasientadministrative systemer.

Vi gjennomførte i 2014 stikkprøvetilsyn for å undersøke om spesialisthelsetjenesten følger regelverket for ansiennitetsdato og rettighetsstatus ved viderehenvisninger og/eller mottak av viderehenvisninger. Tilsynet var en oppfølging av det landsomfattende tilsynet med håndtering og vurdering av henvisninger og utredning av pasienter med tykk- og endetarmskreft i 2012.

Vi undersøkte i 2014 52 pasientjournaler fra sju ulike helseforetak i regionen. Våre funn viste at i 14 av de 52 undersøkte journalene var verken ansiennitetsdato eller rettighetsvurdering oppgitt i viderehenvisningen til annet sykehus. I 29 av de 52 journalene ble ansiennitetsdato og rettighetsvurdering verken etterspurt eller videreført fra det mottakende sykehuset. Selv om helseforetakene har fått påpekt svikt i håndteringen av henvisninger og

viderehenvisninger både av tilsynsmyndigheten og internrevisjonen i løpet av de to siste årene, viste funn fra stikkprøvetilsynet i 2014 at de regionale prosedyrene som Helse Nord innførte, ikke er blitt implementert som planlagt. Som tilsynsmyndighet vil vi følge opp denne saken.

Vergemål

Målsettingen for 2014 var en velfungerende vergemålsforvaltning i første instans. I dette legger vi en regional vergemålsmyndighet som oppfyller vergemålslovens intensjoner, at arbeidet gjennomføres med høy kvalitet, innenfor forsvarlige tidsrammer og med lav risiko for feil og mangler. Dette målet er ikke nådd for vårt vedkommende. Året var preget av harde prioriteringer hvor de mest presserende oppgavene ble prioritert, mens utvikling av internkontrollsystemer, oppfølging og rekruttering av verger, oppfølging av bankplasseringer og flere andre viktige områder har blitt nedprioritert. Svært stor saksmengde og utilstrekkelige ressurser har videre medført at beslutninger har blitt tatt i høyt tempo, og i en del tilfeller uten at saken har blitt tilstrekkelig utredet. Risiko for feil og mangler har som følge av dette vært for stor. Fylkesmannen har til dels fått kontroll over restanser og hadde ved utgangen av året en forsvarlig saksbehandlingstid på de fleste saksområder.

Arbeids- og velferdsforvaltning

Fylkesmannen har i 2014 gjennomført tilsyn med 3 Nav-kontor for å sikre tildeling og gjennomføring av kvalifiseringsprogrammet. Det har også vært gjennomført kommunebesøk i utvalgte kommuner for å bistå i utvelgelsen av personer som kunne ha rett til kvalifiseringsprogrammet. Dette har medført at deltakelsen i kvalifiseringsprogrammet har økt i Nordland. Før å øke kompetansen til de ansatte har det i løpet av 2014 også vært gjennomført kurs i « KVP fra A til Å » for ansatte i NAV-kontor.

Fylkesmannen i Nordland har et godt samarbeid med NAV-fylke, med deltakelse i samarbeidsforum og i partnerskapsmøter. Kompetanseaktiviteten koordineres også med NAV-kontorene slik at vi framstår som en helhetlig og integrert statlig og kommunal tjenesteyter ved lokalkontorene.

Oppvekst, barnehage og opplæring

Koordinert tverrsektorielt arbeid gjennom satsingen «Vårres unga – vårres framtid» Forum Barn og unge har gjennom mange år vært fylkesmannens interne arena for koordinering og samarbeid om tiltak rettet mot barn og unge. Forumet fungerer godt, og har uten tvil ført til et økt fokus på målgruppen, og forsterket behov for felles innsats mot kommunene.

Fylkesmannen i Nordlands satsing på «Vårres unga – vårres framtid» er godt forankret i embetsledelsen og har i 2014 vært forumets viktigste oppgave. Satsingen setter barnekonvensjonen på dagsorden i hele det kommunale apparatet – fra administrativ og politisk ledelse til de kommunalt ansatte. Vårres unga – vårres framtid er en modell som skal bidra til å sikre bedre etterlevelse av FNs barnekonvensjon i kommunene. Samtidig har denne satsingen bidratt til at fylkesmannen har fått kartlagt det tverrsektorielle samarbeidet som foregår ute i kommunen og kan på bakgrunn av denne informasjonen gi råd og veiledning til de kommuner som ønsker dette. Høsten 2014 ble det avholdt en oppvekstkonferanse der målgruppen var alle kommunalt ansatte som jobbet med barn og unge, det kom 350 personer fra ulike yrkesgrupper på denne konferansen.

Barnevern

Fylkesmannen har nådd resultatkravene til landsomfattende tilsyn og tilsyn med institusjoner i 2014. I institusjonstilsynene har det vært viktig å få gjennomført samtaler med barn, 63 % av de barn som har fått tilbud om samtaler har takket ja til dette. Det landsomfattende tilsynet med den kommunale barneverntjenesten arbeid med oppfølging av barn i fosterhjem avdekket avvik i samtlige kommuner. Avvikene har vært knyttet til manglende internkontroll på etterlevelse av lovkrav.

I tillegg til landsomfattende tilsyn benyttet fylkesmannen i Nordland kommunedialog som virkemiddel for å sørge for at kommuner som har store utfordringer på barnevernområdet får oppfølging og veiledning. På disse møtene møter fylkesmannen øverste administrative ledelse og barnevernet og dialogen oppleves som nyttig for begge parter. Totalt 8 barneverntjenester med tilsammen 15 kommuner har fått en slik oppfølging i løpet av 2014.

Barnevernsatsingen har ført til at det er fordelt 7,5 stillinger til kommunene i Nordland. Denne styrkingen av barnevernet har ført til at fristbruddene i barnevernet i Nordland er redusert og at flere barn har fått den oppfølgingen de har krav på i følge loven.

Barnehage

I 2014 har vi prioritert skriftlige tilsyn med kommuner som ikke tidligere har hatt tilsyn av fylkesmannen. Til sammen var dette seks kommuner, som alle er små med bare en eller to barnehager. I tillegg har vi hatt tre stedlige tilsyn. Alle i kommuner vi før har vært, og også hatt skriftlige oppfølgingstilsyn i, men som vi etter risikovurdering ser manglende evne til å utføre sin myndighetsrolle som barnehagemyndighet. Dette har medført at vi også i 2014 har prioritert flere tilsyn enn det vi har som resultatkrav og det avdekkes fremdeles lovbrudd. I vårt arbeid for økt kvalitet har vi prioritert kompetansehevingstiltak hos barnehagepersonalet, og har nå fått på plass flere satsinger både for assistenter, fagarbeidere og barnehagelærere. Det er fremdeles mangel på godt kvalifisert personale, så dette er et område som vi ser må prioriteres også fremover. I tillegg er det også manglende barnehagefaglig kompetanse på kommunenivå, som nok også er en grunn for alle avvik i våre tilsyn. Vi har derfor hatt flere fagsamlinger for målgruppen, der vi har fokusert på regelverket og kvalitetsarbeidet.

Vi har et stort behov for barnehagefaglig kompetanse på alle nivåer ute i sektoren. Små kommuner med stor utskifting av administrativt personale er en utfordring. For disse er fylkesmannens veiledning ekstra viktig.

Vi har mange kommuner der vi utfra risikovurdering ser at barnehageområdet kanskje ikke blir ivaretatt godt nok.

Utdanning

Tilsyn på utdanningsområdet er fortsatt det området som krever mest av tid og ressurser. Vi har innfridd aktivitetskravene og mener at Udirs system med poengberegning fungerer godt for vårt område. Det gjør at vi bedre kan planlegge aktiviteten og justere når vi etter risikovurdering ser at vi må endre enten kommune eller type tilsyn. Tema og metode for det felles nasjonale tilsynet oppleves også positivt ute i sektoren. Vi ser imidlertid at vi har utfordringer med å nå alle våre 44 kommuner i en så liten tidsperiode. Vi har derfor valgt å planlegge tilsynene regionalt slik at vi når alle regioner med veiledning, selv om ikke alle kommunene får tilsyn. Vår prioritering av arbeidet med økt kvalitet har blitt svært godt mottatt i kommunene. At fylkesmannen involveres mer i de ulike nasjonale satsingene melder kommunene som en ekstra motivasjonsfaktor og en reell støtte som gir bedre resultater.

Alle våre kommuner som er involvert i satsinger som Utdanningsdirektoratet har ansvar for melder dessuten om at disse er gode og nyttige. Spesielt oppleves satsingen på Ungdomstrinnet som bra. Skoleeierne er fornøyd med at kompetansehevingen er skolebasert, og at de får god støtte fra utvikingsveilederne, men skulle ønske at de hadde bedre tid. Støtten fra UH-sektoren oppfattes mer variabel. Vi driver mye veiledning over telefon og via mail. Fylkesmannens nettside brukes også mye for å nå kommuner med informasjon. Vi samarbeider med de regionale kompetansekontorene som er gode medhjelpere for å nå ut til kommunene. Skoleeierprogrammet «Gode skoleeiere i nord» i samarbeid med de to andre fylkesmannsembetene i nord, KS, UiT og UiN har blitt svært godt mottatt av deltakerne. En suksess har vært kravet om både politisk og administrativ deltakelse.

Vi har fortsatt mange kommuner som ikke benytter seg av videreutdanningstilbudet for lærere, men hadde en gledelig oppgang i 2014. Det skyldes i all hovedsak utfordringene med å skaffe vikarer for lærere som fritas fra undervisning og store kostnader i forbindelse med reiser til utdanningssteder. Ordningen med større finansiering fra staten er godt mottatt.

Bosetting av flyktninger og tilsyn etter introduksjonsloven

Fylkesmannen har et godt samarbeid med IMDi, og diskuterer tiltak sammen med dem. I år har både fylkesmann og assisterende fylkesmann deltatt på møte, der det ble utvekslet kunnskap om kommunene for bedre å kunne følge opp de kommuner som melder at de ikke klare å oppfylle måltallene. Fylkesmannen mottar også kopi av alle vedtak som gjøres på dette området i kommunene, og kan på denne måten overvåke det som skjer. Utover slike møter har det ikke vært satt i gang egne tiltak av Fylkesmannen. Det har vært gjennomført tilsyn etter introduksjonsloven i to kommuner. Det ble avdekket flere avvik. Begge tilsynene var skriftlige, og fylkesmannen vurderer at verdien ville vært bedre om disse var gjennomført stedlig. Det har vært en markert øking av klager på området. Klagen omhandler stort sett stopp eller avslag på forlengelse av introduksjonsprogrammet. De fleste klagen får ikke medhold. I tillegg har Fylkesmannen hatt stort fokus på veiledning, både med innlegg på konferanser og direkte til kommuner i form av telefoner og videokonferanser. Fylkesmannen opplever et stort behov for kompetanse i sektoren.

Arealdisponeringer, byggesaker og universell utforming

Fylkesmannen i Nordland er ett av fylkene som deltar i Forsøk om samordning av innsigelser fra statlige myndigheter. I innsigelsesforsøket legges det vekt på en tett dialog mellom statlige myndigheter og kommunene i

en tidlig fase av planprosessen. Inntrykket er at dette gir mer smidige og løsningsorienterte prosesser, færre innsigelser og lavere tidsbruk. Det er ikke foretatt noen samlet evaluering av erfaringene fra forsøket.

Fylkesmannen har hatt 22 kommune(del)planer til behandling i 2014 (11 av disse sakene gjaldt oppstart av interkommunal kystsoneplan Helgeland). Det ble gitt innsigelse fra Fylkesmannen i 2 saker. Fra alle statlige innsigelsesmyndigheter ble det til sammen gitt 6 innsigelser. Innsigelsene fra Fylkesmannen gjaldt jordvern og nauststørrelse. I tillegg fremmet sametinget innsigelse i 2 saker, Statens vegvesen i 1 og NVE i 1 sak. Kun en plansak fikk flere (2) innsigelser.

Fylkesmannen mottok 155 reguleringsplansaker i 2014. Fylkesmannen fremmet innsigelse i 7 saker. Fra alle statlige myndigheter ble det gitt innsigelse i 19 saker. Innsigelsene fra Fylkesmannen gjaldt: Reindrift (2), Barn og unge (3), jordvern (1), Biologisk mangfold/ friluftsliv (1). I tillegg fremmet NVE innsigelse i 4 saker, Statens vegvesen i 5 saker, Forsvarsbygg 2 i to saker og Avinor i 2 saker. I en sak mottok kommunen innsigelser fra mer enn en sektormyndighet.

Når det gjelder dispensasjon fra plan mottok Fylkesmannen 432 søknader som gjaldt kommuneplanens arealdel og 80 som gjaldt dispensasjon fra reguleringsplan. Fylkesmannen påklaget 6 vedtak om dispensasjon i 2014.

Nordland er spredt befolket og med et begrenset kollektivtransporttilbud utenfor de største byene. Tilrettelegging for bygging langs kollektivknutepunkt i byer og tettsteder er derfor mest aktuelt i bykommunene. I dialog med disse kommunene tilrettelegges det for bygging langs aktuelle kollektivknutepunkt og til fortetting sentrumsområder.

Når det gjelder tilrettelegging for vekst i mineralnæringene hadde vi få saker til behandling. Alle sakene som har berørt miljøinteresser har funnet sin løsning gjennom dialog. For å få større forutsigbarhet og få fram bedre helhetsløsninger ville det vært gunstig med utvikling av en regional plan for mineralutvinning basert på grundig kartlegging av ressursene i avveining mot andre interesser som miljø og reindrift m.m.

I kommunenes arealplaner gjør regional stat alltid kommunene oppmerksom på hensynet til klimaendringer med økt fare for ras, flom, springflo. Hovedansvaret her ligger hos NVE. Fylkesmannens erfaring er at kommunene vektlegger dette.

Fylkesmannen har i samarbeid med kartverket og fylkeskommunen utviklet flere digitale planverktøy som *Plan i kart* og *Nordlandsatlas*. Det siste gir planleggere og innbyggere en samlet inngang til all arealinformasjon som ikke er unntatt offentligheten og sikrer ved kontroll av kartverket at planer som legges ut til høring er i samsvar med Kart- og planforskriften.

Landbruk, naturressurs og miljøvern

Nasjonale og viktige regionale landbruks- og reindriftsinteresser

Fylkesmannen har det siste året prioritert ressursene på å møte kommunene tidlig i arealprosesser og aktivt spille inn jordvern, reindrifts- og landbruksinteressene i forbindelse med kommuneplanenes areal- og samfunnsdel.

Strategisk plan for jordvern i Nordland er revidert i 2014 i forhold til tiltak og kommunal rapportering. Fylkesmannen samarbeider med Nordland fylkeskommune om et eget plannettverk. Samordning av alle areal- og energisaker internt.

I flere tilfeller opplever vi utfordringer i areal- og /eller energisaker der to viktige nasjonale interesser står mot hverandre. Eksempel på dette er motstridende interesser vedrørende reindrift/vindkraft, reindrift/mineralnæring, jordvern/vei og jordvern/byutvikling.

Regionalt samarbeid landbruk og næringsutvikling

Fylkesmannen samarbeider med de regionale virkemiddelaktørene Nordland fylkeskommune og Innovasjon Norge Nordland, faglagene for landbruk og reindrift samt andre aktører gjennom ulike organer. Partnerskap Landbruk, Regionalt Partnerskap, konsortiepart VRI Nordland (opplevelsesbasert reiseliv). Samarbeid på tvers av fylkene gjennom satsingen på Arktisk landbruk.

Regionalt næringsprogram inneholder prioriteringer og strategier for arbeidet med landbruk og bygdenæringer i Nordland. Fokus på muligheter optimisme og å satse på de satsingsvillige. Flere prosjekter og tiltak er iverksatt med utgangspunkt i de strategiske valg (lokalmat, grønt reiseliv, gårdsdrivordningen, økt bruk av tre og bioenergi.

Regionalt bygdeutviklingsprogram for Nordland

Inneholder strategiske prioriteringer for de ulike virkeområdene for 2013 – 2016. Består av regionalt næringsprogram, regionalt miljøprogram og regionalt skog- og klimaprogram. Det regionale næringsprogrammet evalueres årlig. Utarbeides og revideres i samarbeid med relevante regionale aktører.

Samarbeid med landbrukets forskningsinstitutter

Gjennom tildeling av fagsentermidlene har vi utviklet gode rutiner for oppfølging av samarbeidet med Bioforsk Tjøtta om bruken av midlene. Gjennom ulike prosjekter har Fylkesmannen samarbeidet med alle landbruksforskningsinstitutter i landsdelen samt andre forskningsaktører som er spesialisert på innovasjon og entreprenørskap. I 2014 har Fylkesmannen arbeidet med et regionalt initiativ i forhold til hvordan man skal kanalisere mer forskningsmidler til landsdelen for å kunne produsere mer tilpasset og bedre forskning på relevante tema innenfor fagfeltet.

Regional matkultur

Tett samarbeid med de øvrige fylkesmennene i landsdelen gjennom matkontaktene, vi samarbeider om lokalmat som tema også med Nordland fylkeskommune. Regionalt samarbeid om deltakelse og presentasjon på Grüne Woche 2014. Matopplevelser Nordland er et prosjekt med samfinansiering mellom Nordland fylkeskommune og Fylkesmannen.

Omlegging av reindriftsforvaltningen

Fylkesmannen har i 2014 fått overført ansvar for reindrift. Hos oss er dette organisert inn i en felles landbruks- og reindriftsavdeling med en egen seksjon reindrift lokalisert på Fauske. Vi har fokus på et tverrfaglig samarbeid. Dialog og konflikthåndtering landbruk/reindrift, areal- og energisaker samt næringsutvikling er områder vi har videreutviklet i vår nye tverrfaglige avdeling.

Inn på tunet

Fylkesmannen har lagt om arbeidet med Inn på tunet det siste året. Fra å ha fokus på tilbyder er vi nå i en fase der vi retter fokus mot de som er mulige kjøpere av tjenesten, for å øke etterspørselen. I denne forbindelse har vi i 2014 startet en intern prosess i embetet for å vurdere om vi i større grad kan skape interesse for Inn på tunet som et aktuelt tiltak innenfor helse- omsorg, sosial- og utdanningsområdet gjennom tverrfaglig samarbeid. Som et ledd i denne satsingen er det planlagt en konferanse som avholdes i februar 2015.

Økologisk landbruk

Økologisk landbruk inngår i det strategiske satsingsområdet primærlandbruket i Regionalt næringsprogram. Fylkesmannens prioriteringer innenfor økologisk landbruk er nedfelt i Strategisk plan for økologisk landbruk i Nordland 2010-2015, rullert i 2012. Regionale satsing er økokjøtt, økomelk og økologisk mat i storkjøkken.

For å fremme økologisk landbruk deles det årlig ut økomatpris i samarbeid mellom de tre nordligste embetene.

Økt bruk av trevirke og bioenergi, foryngelse i skogen

I 2014 er det utviklet og finansiert treårig prosjekt for å fremme økt bruk av tre, samt et 2-årig bioenergi prosjekt med formål å øke aktiviteten i etableringer på området.

Regionalt Skog- og klimaprogram, skogbruk

Er under revidering. I 2014 ble det hugget historiske 192 000 kubikkmeter i Nordland. Fylkesmannen deltar i arbeidet med Kystskogbruket og er en aktiv pådriver i forhold til arbeidet med utfordringene på skogområdet som i stor grad består av transportrelaterede årsaker. Fylkesmannen ferdigstilte i 2014 arbeidet med hovedplan vei og hovedplan for skogbruksplanlegging. De fleste kommuner håndhever minimumskrav til foryngelse i henhold til forskrift, men vi ser at ungskogpleien har et for stort etterslep.

Rovviltforvaltning

Dette er et utfordrende oppdrag i Nordland. Vi ser at det i enkelte beiteområder/tamreinområder er uforsvarlig store tap forårsaket av freda rovvilt. De aktuelle fagavdelingene hos oss samarbeider tett. Med reindrift og sauehold i det meste av fylket og omfattende bestandsmål for rovvilt er det vanskelig å unngå store tap. Nordland er et langt og smalt fylke med kort vei fra de områdene som er naturlige leveområder for jerv, gaupe og bjørn til de prioriterte beiteområdene/reindriftsområdene. Dette gjør at det er vanskelig å skille beitedyr og rovvilt og samtidig nå den todelte målsettingen. Dette blir ikke enklere av at rovviltnemndas forvaltningsplan gir en fragmentert inndeling i prioriterte beiteområder og prioriterte rovviltområder. Rovdyr som yngler innenfor et prioritert rovviltområde vil lett legge matsøket inn i prioriterte beiteområder. Fylkesmannen har derfor bedt rovviltnemnda om aksept for å ta opp arbeidet med forvaltningsplan til revisjon. I tillegg til en revisjon av forvaltningsplanen vil redusert konfliktnivå være avhengig av mer effektive uttak av rovvilt ned til bestandsmålet og det vil kreve mer effektiv/tidligere sanking av sau i områder med kroniske tap.

Klimaarbeid

Fylkesmannen har nedsatt en egen klima gruppe som skal samordne arbeidet mellom landbruk, beredskap og miljø. Pga få effektive tverrfaglige virkemidler utover i arbeidet etter PBL har gruppa ikke vært aktiv i 2014.

Men Fylkesmannen arbeider med klimaoppdraget. Fylkesmannen gir råd i til kommunene i saker etter PBL med tanke på redusert transportbehov og tilpassing til et villere klima. I rådgiving i forhold til vann og avløp tas det omsyn til økt nedbørintensitet. I tilsyns- og konsesjonsbehandling overfor avfallssektoren settes det krav som skal redusere utslipp av klimagasser.

Det er en tett dialog med NVE ved behandling av søknader om fornybar energi. Fylkesmannen mener en her har kommet fram til en god balanse mellom behovet for fornybar energi og reindrift- og miljøhensyn.

EUs rammedirektiv for vann

Fylkesmannen har samarbeidet tett opp mot regionale statlige etater, kommunenes vannområdekoordinatører og Nordland fylkeskommune i vanddirektivarbeidet. Midler måtte omprioriteres fra annet fagområde for å klare å følge framdriftsplan for forvaltningsplan, tiltaksplan og overvåkingsplan. Overvåkingsplanen er utviklet i tett samarbeid med aktuelle regionale etater. Ressursene til overvåkingsplanen er begrenset, men med samordning med andre sektors ressurser til overvåking mener vi overvåkingsplanen vil bidra til en verdifull og effektiv tilstandsovervåking.

Forurensing

Arbeidet med opprydding av forurenset grunn ved de prioriterte skipsverftene i Nordland går framover, men arbeidet er faglig utfordrende bl.a. med tanke på effekten av oppryddings- eller sikringstiltak.

Fylkesmannen har i 2014 hatt økt tilsyn på forurensingsområdet og kom nok over målsettinga på 2,2 årsverk. Forurensingstilsynet avdekker stor variasjon i miljøstyringa mellom bedrifter. Bl.a. ser vi at de som tar lite miljøhensyn kan få konkurransemessige fortrinn framfor de som følger lover og har en god HMS oppfølging. Dette gjelder bl.a. skipsverft/sliper. Forurensingsgebyr, krav om stans og anmeldelse vurderes der viljen til å følge opp tilsyn over tid er dårlig.

På klima- og miljøområdet vises det ellers til vedlegg med en mer utførlig rapportering.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Fylkesmannen i Nordland startet i 2014 på rulleringen av FylkesROS, Nordland. Analysen, med plan for oppfølging, skal ferdigstilles og være klar til høring rundt sommer 2015. FylkesROS følger tematikken i det nasjonale risikobilde, samtidig som det skal løfte frem særlige utfordringer i Nordland.

Vi har involvert ulike interne og eksterne aktører i utarbeidelsen av FylkesROS, og tiltak i oppfølgingen vil også fordre andre aktørers deltakelse. FylkesROS vil være et godt plangrunnlag og utgangspunkt for forebyggende arbeid og de ulike aktørers beredskapsplanlegging. Samtidig kan scenarier i analysen være tema i både interne øvelser og som regionale fellesøvelser og fylkesberedskapsråd.

Forrige FylkesROS (2011) påpekte særlig sårbarhet i kraftforsyningen til Lofoten. I handlingsplan for oppfølging ble konkrete tiltak foreslått, og senere fulgt opp. I tillegg har samtlige kommuner tatt tak i situasjonen, og eget prosjekt med konsekvenser av langvarig strømbortfall er gjennomført. Funn i denne undersøkelsen medførte at også NVE i 2014 gjennomførte en større regional øvelse på samme scenario.

Evalueringen av øvelsen pågår i disse dager. Lofotkraft, som nettselskap, har påbegynt omfattende investeringer og utbygging av nytt og mer robust forsyningsnett i Lofoten. I tillegg har Statnett har overtatt den såkalte ”Lofotringen.”

Fylkesmannen har etter henvendelse fra politiet, våren 2014, vært pådriver i et samarbeid om å få på plass mobiltelefondekning i Svartistunnelen i Meløy. Svartistunnelen på fv. 17 er 7,6 km lang og svært trang. Politiet, på vegne av nødetatene, påpekte at manglende mobildekning i tunnelen medførte betydelige sårbarheter i beredskapen og samtidig utfordringer i håndtering av ulykker i tunnelen. Kostnadene var betydelig, men et finansieringssamarbeid med flere aktører medførte at det ble besluttet utbygging av mobilnett i tunnelen, og dette skal være på plass innen sommeren 2015.

Fylkesmannen har ved hendelser (ekstremvær) og i øvelse involvert deler av fylkesberedskapsrådet i fasene før, under og etter hendelsen. Vi har svært gode erfaringer med samling av relevante aktører i forkant av en varslet hendelse. Disse møtene har hatt god oppslutning og vært en arena for felles situasjonsforståelse og vurdering av evt. samordnede beredskapsmessige tiltak. Tilbakemeldingene i etterkant av disse møtene har vært svært god.

Hendelser og øvelser i 2014 er gjennomgått og evaluert. Funn og lærepunkter ved evaluering har medført justeringer i rutiner, planverk og organisering.

Beredskapsstaben hos fylkesmannen endret i 2014 strategi i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap ovenfor kommunene. Vi besluttet dette fordi mange kommuner ikke klarte å følge opp og lukke avvik og følge opp merknader gitt ved tilsyn. I hovedsak skyldes kommunenes utfordringer manglende kompetanse og ressurser. Omleggingen medførte at det i 2014 kun ble foretatt beredskapstilsyn med fire kommuner mot 11 i embetsoppdraget.

Vår nye tilnærming medfører at all kommunerettede aktivitet, både tilsyn, oppfølging og veiledning skal skje regionvis. Først gjennomføres det tilsyn med enkeltkommunene i en region, før vi så følger opp kommunene gjennom felles regionale samlinger. I tillegg til å legge til rette for at den enkelte kommune kommer i mål med sitt arbeid vil en bieffekt også være at det etableres selvgående regionale beredskapsnettverk kommunene i mellom.

Som ”pilotprosjekt” i vår nye strategi valgte vi ut de seks Vesterålskommunene, Andøy, Øksnes, Bø, Sortland, Hadsel og Lødingen – og etablerte en felles arena gjennom prosjektet ”Vesterålsprosjektet.” Alle kommunene her hadde forholdsvis nylig hatt tilsynsbesøk, og noen kommuner hadde betydelige avvik. Arbeidet med kommunene i Vesterålen ble organisert som prosjekt og med finansieringsbidrag gjennom skjønnsmidler fra Fylkesmannen. Etter utlysning ble ekstern prosessleder engasjert for å følge opp fremdriften i selve prosjektet.

Målet med Vesterålsprosjektet var å utvikle et konsept med overføringsverdi inn i vår strategi for arbeid og oppfølging av de øvrige kommunene i fylket. Vi tar sikte på at gjennom kunnskap og erfaringsoverføringer fra Vesterålsprosjektet skal kommunene selv skal kunne klare å drive frem tilsvarende arbeid i egen region.

Fylkesmannen i Nordland har implementert krisestøtteverktøyet CIM i egen organisasjon, og har gjennom 2014 arbeidet aktivt i kommunene for at flest mulig tar krisestøtteverktøyet i bruk. Det har vært avholdt flere kurs og opplæringssekvenser for kommunene i løpet av året.

Fylkesmannen har ikke installert og ferdigstilt gradert samband.

Kommentarer til ressursrapporteringen

Det er ikke generert en automatisk tabell som viser en sammenstilling av 2013-tall og tall for 2014. Vi har der for tatt utgangspunkt i årsrapporten for 2013 og sammenlignet med tabellen som fremkommer til slutt i dette kapitlet. Tall for 2013 gjelder kapittel 1510, mens tall for 2014 gjelder kapittel 0525.

Miljø- og klimadepartementet

Tall for 2013 var 12 249 359. Det er altså en økning på ca 5 mill i 2014. Det ble rammeoverført 6,7 mill til nasjonalpark- og verneområdeforvaltere i 2014. Omlag 1 mill av dette er administrativ kostnadsdekning og fremkommer på KMDs område. Avviket på 0,7 mill skyldes at det ble overført ekstra midler knyttet til arbeid med bl.a hubro fra 2012 til 2013. 2013-tallet er derfor kunstig høyt.

Landbruks- og matdepartementet

Tall for 2013 var 12 033 588. Det er en økning på vel 0,6 mill i 2014. Økningen skyldes mindre vakanser i 2014, høyere lønnsutgifter som følge av lønnsoppgjøret samt bruk av overført bevilgning fra 2013.

Kunnskapsdepartementet

Tall for 2013 var 8 015 979. Det er en økning på ca 0,1 mill i 2014 og skyldes i hovedsak virkning av lønnsoppgjøret.

Barne-, likestillings og inkluderingsdepartementet

Tall for 2013 var 4 147 153. Det er en nedgang på vel 0,4 mill i 2014. Avviket skyldes i hovedsak vakanser i 2014.

Justis- og beredskapsdepartementet

Tall for 2013 var 3 475 962. Det er en økning på 172' i 2014 som skyldes mindre vakanser og virkning av lønnsoppgjøret.

Arbeids- og sosialdepartementet

Tall for 2013 var 2 042 074. Det er en økning på 0,4 mill i 2014. Dette skyldes mindre vakanser, virkning av lønnsoppgjøret og bruk av overført bevilgning fra 2013.

Helse- og omsorgsdepartementet

Tall for 2013 var 12 817 854. Det er en økning på knappe 0,7 mill i 2014. Økningen skyldes mindre vakanser, virkning av lønnsoppgjøret og bruk av overført bevilgning.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

Tall for 2013 var hhv 3 810 981 på KRDs område og 28 749 761 på FADs område i 2013. Tilsammen blir dette 32 559'. Økningen i 2014 er på 5,7 mill kr. 1 mill av dette skyldes administrativ kostnadsdekning, jf omtale under KLD. Det er en generell økning i føring på resultatområde 699 (ca 0,8 mill), noe som sannsynligvis skyldes at det oppfattes som en sekkepost. Den største økningen er imidlertid på resultatområde fra det gamle KRD (2,4 mill), hvorav hoveddelen av dette skyldes presisering som kom i fjor om føring av plan- og bygningssaker under resultatområde 660. Den resterende økningen på omlag 1,5 mill kan i hovedsak forklares med bruk av overført bevilgning på fellesområdet, mindre vakanser og virkningen av lønnsoppgjøret.

Resultatområde	Kapittel 0525	Fagdep.
Klima- og miljødepartementet	kr 17 231 271,58	kr 4 074 844,04
Landbruks- og matdepartementet	kr 12 694 686,32	kr 2 810 190,50
Kunnskapsdepartementet	kr 8 127 788,92	kr 867 892,16
Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet	kr 3 711 954,87	kr 495 786,76
Justis- og beredskapsdepartementet	kr 3 647 174,86	kr 6 298 340,05
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	kr 38 299 820,33	kr 606 421,79
Arbeids- og sosialdepartementet	kr 2 458 750,87	kr 894 679,47
Helse- og omsorgsdepartementet	kr 13 497 090,05	kr 2 751 715,56
Andre	kr 321 525,03	kr 0,00
Sum:	kr 99 990 062,00	kr 18 799 870,00

IV - Styring og kontroll i embetet

• Risikostyring

Embetet har utviklet og implementert gjennomgående prosedyrer for risikostyring. Gjennom virksomhetsplanleggingen foretas det i fagavdelingene en vurdering av sannsynlighet for at resultatmål ikke nås og konsekvensene av slike avvik. De avdelingsvise risikomatrixene danner grunnlag for embetets samlede risikoanalyse for året. Risikoanalysen blir behandlet og fastsatt i embetets ledermøte. Risikovurdering og eventuelle avbøtende tiltak må gjøres fortløpende, spesielt for de områdene som har størst risiko. Forøvrig blir risikoanalysene behandlet som en del av tertialrapporteringene i ledermøte. For 2014 var fortsatt svikt i vergemålsforvaltningen, med konsekvenser for rettsikkerheten til en utsatt gruppe, vurdert som en stor risiko. De digitale løsningene (ARVE) fungerer fortsatt ikke, hvilket har medført en meget stor andel manuelle og ressurskrevende arbeidsoperasjoner. Vi har økt ressursbruken for å minimere konsekvensene for brukerne, men området er, til tross for ekstrabevilgning i revidert budsjett, underbudsjettet.

• Bemanning, kapasitet og kompetansesituasjonen

Bemanning

Fylkesmannen hadde ved årsskiftet 180 medarbeidere. Vi har 12 deltidsansatte. De som går deltid, gjør dette i forbindelse med sykdom, alder eller uttak av foreldrepermisjon.

Det har vært særskilte utfordringer tilknyttet vergemålsreformen og bemanningssituasjonen. Den planlagte ressursituasjonen som var gjeldende fra oppstarten i 2013, viste seg umiddelbart å være for liten. Dette har medført en del midlertidige og kortsiktige engasjement, bistand fra andre fagavdelinger og nyrekrutteringer for å kunne løse oppgavene. Noe kan forklares ved saksbehandlingssystemet ARVE som nå skal erstattes, men oppgavens omfang ble før oppstart estimert for lavt. Dette er meldt inn til gjeldende departementer.

Embetets antall medarbeidere vokser. Bare i 2014 fikk embetet en vekst på 13 %. Dette skyldes nye oppgaver som reindriftsforvaltning, fagspesifikke prosjekter, økt oppgaveportefølje og vergemålsreformen.

Etter at tilsetning er et faktum, har vi som mål å bruke prøvetiden aktivt. Det er etablert rutiner for oppfølging i prøvetiden, der nærmeste leder er ansvarlig og skal dokumentere arbeidet fortløpende. Vi har fadderordning vi har fått udelt positive tilbakemeldinger på. Denne ordningen gir en oppfølgings- og læringsmulighet, både for ansatt og fadder.

Tilsetninger og turnover

Vi hadde i fjor 20 tilsetninger. 5 av disse var omgjøring av tidligere tilsetningsforhold fra vikariat til fast stilling, 7 var engasjementer mens de øvrige 8 var reelle nytilsetninger – hvorav den ene ble avsluttet etter eget ønske for vedkommende tiltrådte. Utskiftning var dermed 7 stillinger. To av disse var medarbeidere som gikk av med pensjon i 2014, slik at samlet turnover blir på ca 3,8 %. Antall medarbeidere som velger å slutte hos oss er moderat og anses ikke som kritisk.

Kompetansesituasjonen

Vi opplever ikke kritisk kompetansefall som følge av at medarbeidere velger å slutte hos oss. Vi tilstreber å unngå å ha mange såkalte nøkkelpersoner, ved blant annet å spre kompetanse og oppgaver på flere enn en medarbeider. Turnover er på et akseptabelt nivå, og rekrutteringen er god.

Ved slutten av året hadde vi 25 medarbeidere over 61 år. Våre seniorer representerer stabilitet, erfaring og kompetanse som de er bevisste på å dele med yngre kolleger. Vi har god oversikt over planlagt avgang, og holder årlige pensjonskurs med mål om god informasjon og stimulering til å arbeide lengst mulig.

Jevnt over har medarbeiderne høy kompetanse. Lavere stillingskoder preges av kvinner over 55 år. Disse representerer viktig realkompetanse for embetet.

• Prosjekter og igangsatte tiltak knyttet til embetets systemer

I mai 2014 overtok SSiE vårt sentralbord. I forkant hadde vi vedtatt og effektuert en «Tilgjengelighetsinstruks» for alle medarbeidere samt holdt opplæring i bruk av LYNC og Outlook. Overgangen ble opplevd som meget god, og vi har opplevd få negative tilbakemeldinger både internt og eksternt i forhold til tidligere service. Ledige stillingsressurser er brukt til andre oppgaver.

LYNC har vist seg å være et nyttig verktøy i å effektivisere arbeidsdagen: forutenom koblingen mellom LYNC og Outlook, altså kalenderfunksjon og oversikt over fravær og tilstedeværelse, som har vært helt nødvendig for å kunne utfase vårt eget sentralbord, letter også LYNC kommunikasjonen og samhandlingen på tvers av embetene. Funksjonalitet som "delt skjerm" og videomøter sørger både for kompetansedeling og mindre reisefravær.

Ambisjonen om "den digitale fylkesmann" holdes fortsatt i hevd. Våre elektroniske skjema som er utarbeidet som en del av "den digitale fylkesmann", fikk en noe trøblete utgang på året: det ble, nokså overraskende for oss, valgt en ny skjemaleverandør, hvilket har medført at alle våre skjema må lages på nytt i den nye skjemaløsningen. SharePoint brukes aktivt, både som grensesnitt mot ePhorte, hvilket gir en betydelig lavere brukerterskel enn den vanlige ePhorte Web, og i tillegg som arbeidsflate som kan tilpasses den enkelte, som verktøy når flere jobber med samme dokument - og som dokument og informasjonslager, fortrinnsvis for saker av intern art.

Høsten 2014 startet vi også opp arbeidet med å ta i bruk tidsregistrering i SAP. Vi ønsket å samle tids- og lønssystem, slik at mulighetene for feil og dobbeltarbeid ble redusert. Dermed kunne vi planlegge å avvikle MinTid i løpet av 2015.

I året som gikk har vi investert i nye kopimaskiner som sørger for at ingen utskrifter blir liggende tilgjengelig for uvedkommende. «Follow Me»-prinsippet er godt mottatt i embetet, og fungerer slik vi ønsket. Alle utskrifter krever identifikasjon.

Første hele driftsår med Jobb Norge som elektronisk rekrutteringsverktøy er gjennomført. Bortsett fra noen utfordringer tilknyttet importen til ePhorte, er vi meget godt fornøyde med verktøyet.

Embetet har rapportert tidstyver og forslag til endringer i den sentrale rapporteringsportalen. I tillegg har vi vært opptatt av tidstyver internt, hvordan vi bruker arbeidstiden vår: pause- og møtekultur, bruk av teknologi på godt og ondt, dårlige arbeidsmetoder, tungvinte rutiner og regelverk bl.a.

• **Oppfølging av merknader fra Riksrevisjonen**

Riksrevisjonen hadde i revisjonen for 2013 tre anmerkninger:

1. Riksrevisjonen påpekte at administrasjonsavdelingens risikovurdering er lite konkret med hensyn til risikoen ved behandlingen av personopplysninger og hva som eventuelt er akseptabel risiko
2. Embetet hadde ikke foretatt sikkerhetsrevisjoner
3. Riksrevisjonen påpekte at det ikke var aktivert logger i ePhorte

Vi tar til etterretning at Riksrevisjonen ikke er fornøyd med hvordan vi ivaretar kravene til informasjonssikkerhet. Vi har derfor igangsatt et systematisk arbeid slik at kvaliteten på vår informasjonssikkerhet og risikovurderinger kan bli i henhold til kravene. Vi har skaffet oss oversikt over personopplysninger, - både de sensitive og ikkesensitive opplysningene vi behandler, i hvilket system de behandles og hvordan de behandles både elektronisk og manuelt ved gjennomgang av systemsikkerhet og saksbehandlingsrutiner. På bakgrunn av dette har vi utarbeidet et helt nytt policydokument om informasjonssikkerhet som beskriver hvordan informasjonssikkerhetsarbeidet er organisert, mål og strategier, oversikt over sensitiv informasjon, risikovurdering og identifikasjon over uønskede hendelser, rutiner og instruksjoner på områder som tilgangsstyring, kompetanse, driftskontroll, fysisk sikkerhet, partnere og leverandører, avvikshåndtering osv. Dokumentet inneholder en vedleggsdel hvor disse ulike rutinene og instruksene er beskrevet nærmere, - et slags faktaark for hvert tema. Disse vil inneholde versjonshenvisning og dato for siste versjon. Vi ser for oss at dette vil være et godt grunnlag for å kunne foreta de sikkerhetsrevisjoner som etterlyses. Informasjonssikkerhet vil også inngå som en egen del av embetets overordnede risikoanalyse.

Loggføring i ePhorte er iverksatt. Vi har i den sammenheng også sendt ut informasjon om bakgrunnen for dette og en bevisstgjøring om at bruken av ePhorte/søk i ePhorte skal følge "need to know-prinsippet"; - at selv om en kan ha tilgang til opplysninger i ePhorte, skal de ikke søkes opp med mindre en har tjenestlig behov for dette.

• **Rapportering av vesentlige forhold knyttet til personalmessige forhold, likestilling, HMS/arbeidsmiljø, diskriminering, ytre miljø og liknende som ikke rapporteres i vedlegget**

Reindriftsforvaltning ble fra årsskiftet en egen seksjon i vår landbruksavdeling, som i den forbindelse har skiftet navn til landbruks- og reindriftsavdelingen. Prosessen ble evaluert som god i forkant, men har bydd på noen utfordringer for enkeltmedarbeidere i året som gikk. Dette følges godt opp av ledelse og administrasjon. Endringen fra selvstendig forvaltning til å representere fylkesmannen ble for enkelte opplevd som stor. God ledelse, nyrekruttering og bistand fra medarbeidere ved andre seksjoner har gjort at arbeidsoppavene har blitt

ivaretatt. Seksjonen har samlet sett høyt kompetansenivå og det vurderes ikke som kritisk dersom det skulle bli behov for nyrekruttering.

Embetet praktiserer «Livsfasepolitikk» som samler de tiltak vi skal sørge for gjennom lov- og avtaleverk, samt lokalt avtalte ordninger for våre medarbeidere. Dokumentet innebærer blant annet en oversikt over seniorpolitiske tiltak.

For å redusere sykefraværet, har personalseksjonen hatt tett dialog med og støtte til alle ledernivåene. Vi tilsatte i fjor egen HMS-seniorrådgiver som har HMS, IA og sykefraværsoppfølging som ansvarsområder.

V - Vurdering av framtidsutsikter

Fylkesmannen i Nordland vurderer sin evne til å nå fastsatte mål og levere forventede resultater både på kort og lengre sikt som gode. Personal og kompetansesituasjonen i embetet er generelt betryggende, med relativt lav turnover og godt rekrutteringsgrunnlag på de fleste kompetanseområder. Det må imidlertid påpekes at gapet mellom summen av forventninger/resultatkrav og tilgjengelige budsjettmidler fortsatt er betydelig, jf Riksrevisjonens undersøkelse av måloppnåelse og effektivitet ved fylkesmannsembetene gjennom Dokument nr.3:14 (2006-2007).

Gjeldende finansieringsordning setter klare begrensninger for virksomhetens handlingsrom til eventuelle omprioriteringer av ressursinnsatsen mellom sektorer. Strengt prioriteringer innad i fagavdelingene vurderes derfor som nødvendig, samt et kontinuerlig fokus på forbedringstiltak for å sikre god kostnadseffektivitet. Evne til fornying gjennom bruk av IKT vurderes som vesentlig i forbedringsarbeidet. Opplevd misforhold mellom ressurser og krav innebærer risiko for slitasjeeffekter innen noen fagområder i embetet, og vil kunne kreve økt oppmerksomhet i tiden som kommer.

Det forventes at antall kommuner med økonomisk balanse både i 2015 og på lengre sikt vil tilsvare dagens nivå, prognosen for 2015 er så langt to ut og to inn i ROBEK. For flere av kommunene kan Fylkesmannen vanskelig se klare skritt på vei mot balanse, og ser samtidig risiko for at planlagte innsparingstiltak kan resultere i uforsvarlige kutt i lovpålagte tjenester. Fylkesmannens oppdrag med å bidra til en robust kommuneøkonomi vurderes derfor som meget krevende.

Utsiktene for å lykkes med en kommunereform basert på frivillighet er vanskelig å vurdere på dette tidspunktet i prosessen. Fylkesmannen kan konstatere at 43 av fylkets 44 kommuner har gjort vedtak om å starte utredning, men ser også at det politiske engasjementet rundt disse utredningene og vilje til endring varierer betydelig. Det kan ligge an til at noen kommuner på Helgeland gjør vedtak om sammenslåing tilstrekkelig tidlig til å bli med i første vedtak på nasjonalt nivå 2016. Fylkets geografi med lange avstander, øysamfunn og spredt befolkning, representerer utfordringer for en hensiktsmessig organisering av kommunal forvaltning. Betydelige forskjeller i vannkraftbaserte inntekter framstår også som et mulig hinder for frivillige sammenslåinger. Dette store samfunnsoppdraget vil kreve mye oppmerksomhet fra embetet både fram til endelige vedtak, og i gjennomføringsfasen frem mot 2020. Kommunereformen forventes å kunne få vesentlig betydning også for embetets generelle virksomhet fra 2020, men risikoen for at dette skal virke negativt på vår evne til å løse dagens oppgaveportefølje vurderes som lav.

VI - Årsregnskap

Årsregnskap Fylkesmannen i Nordland, del VI i årsrapporten

Ledelseskomentarer

Fylkesmannen er Kongens og regjeringens representant i fylket og skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer blir fulgt opp. Fylkesmannens ansvar er fastsatt i *Instruks for Fylkesmenn*, gitt ved kgl. Res. 7.8.1981, endret ved kgl. Res. 10.11.1988 og 6.7.1999.

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser i *Reglement for økonomistyring i staten og Virksomhets- og økonomiinstruks for Fylkesmannen*, fastsatt av KMD 27.06.2014. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av Fylkesmannens disponible bevilgninger og regnskapsførte utgifter og inntekter.

I 2014 har Fylkesmannen disponert en tildeling over kapittel 0525 post 01 på 100,2 mill kr og regnskapet viser et mindreforbruk på 0,2 mill kr. Vergemålsforvaltningen ble i 2014 finansiert over kapittel 0469 post 01 med en ramme på 8,9 mill kr. Regnskapet på posten er gjort opp i balanse. Regnskapet på kapittel 0469 post 21 viser at det ble utbetalt 2,8 mill kr i vergehonorar i 2014. Den nye oppgaven som reindriftsmyndighet har hatt en disponibel ramme over kap 1147 post 01 på 3,7 mill kr. Regnskapet viser balanse.

På kapittel 0854 post 60 Kommunalt Barnevern har en kommune ved en feil fått utbetalt vel 1,9 mill kr for lite. Feilen vil bli rettet opp ved en tilleggsfullmakt i 2015.

For øvrige budsjettmidler og tilskuddsmidler er avvikene små.

Bodø, 25. februar 2015

Hill-Marta Solberg
(sign)

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"), fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 18. september 2013. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av eget departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

Regnskapet følger kalenderåret

Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret

Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp

Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene korresponderer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

Alle statlige virksomheter er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.8.1. Ordinære forvaltningsorgan (bruttobudsjetterte virksomheter) tilføres ikke likviditet gjennom året. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomhet står oppført med i statens kapitalregnskap. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver kombinasjon av kapittel/post.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kombinasjon av kapittel/post (belastningsfullmakter) vises i kolonnen for samlet tildeling. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet og vises i kolonnen for regnskap.

Virksomheten har ikke avgitte belastningsfullmakter.

Artskontorapporteringen

Artskontorapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges bank. Tildelingene skal ikke inntektsføres og vises derfor ikke som inntekt i oppstillingen.

Note 7 til artskontorapporteringen viser forskjeller mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering for regnskapsår 2014

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merutgift (-) og mindretgift
0525	Fylkesmannsembetene - driftsutgifter	01	Driftsutgifter		100 211 000	103 269 038	-3 058 038
0525	Fylkesmannsembetene - spes. driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter		1 893 000	10 030 200	-8 137 200
0225	Tiltak i grunnopplæring - driftsutgifter	01	Driftsutgifter		521 000	534 252	
0225	Tiltak i grunnopplæring - særskilte driftsutg	21	Spesielle driftsutgifter		816 803	765 748	
0225	Tilskudd til samisk i grunnopplæring	63	Diverse		3 594 000	3 522 391	
0225	Tilskudd til oppl. av barn og unge i statl. asyl	64	Diverse		11 742 000	11 741 754	
0225	Tilskudd til leirskoleopplæring	66	Diverse		2 106 000	2 105 018	
0226	Kvalitetsutvikling i grunnskolen	21	Spesielle driftsutgifter		12 140 829	12 155 066	
0226	Kvalitetsutvikling i grunnskolen - videreutdar	22	Diverse		23 446 733	23 118 091	
0231	Barnehager - spes. driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter		4 508 700	4 447 043	
0310	Tilskudd til tros- og livssynssamfunn	70	Tilskudd		*	1 566 079	
0440	Politidirektoratet - politi- og lensmannsetat	01	Driftsutgifter		400 000	400 000	
0469	Vergemålsordningen - driftsutgifter	01	Driftsutgifter		8 915 333	8 924 736	
0469	Vergemålsordningen - spes. driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter		*	2 872 338	
0470	Frit sakførsel	70	Tilskudd		*	305 992	
0470	Fritt rettsråd	71	Tilskudd		*	4 730 406	
0571	Rammertilskudd til kommuner - spes. driftsutg	21	Spesielle driftsutgifter		300 000	299 095	
0590	Byutvikling og planlegging - spes. driftsutgift	21	Spesielle driftsutgifter		1 200 000	1 202 991	
0621	Tilskudd til sosiale tjenester og sosial inklude	21	Spesielle driftsutgifter		3 213 020	3 197 105	
0621	Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte	63	Diverse		6 691 073	6 680 577	
0718	Rusmiddelforebygging - spes. driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter		493 299	493 289	
0719	Annet folkehelsearbeid - spes. driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter		50 000	49 971	
0734	Særskilte tilskudd til psykisk helse og rustilta	01	Driftsutgifter		*	1 172 592	
0761	Omsorgstjeneste - spes. driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter		900 500	880 966	
0761	Tilskudd til omsorgstjenester	60	Diverse		10 337 800	10 330 000	
0762	Kjønslemlestelse	21	Spesielle driftsutgifter		40 000	0	
0762	Primærhelsetjeneste - forebyggende helsetjen	60	Diverse		1 530 000	1 508 533	
0762	Forebygging av uønsket svangerskap og abort	73	Tilskudd		500 000	437 943	
0763	Rustiltak - spes. driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter		1 444 800	1 441 310	
0763	Rustiltak - kommunalt rusarbeid	61	Diverse		14 916 923	14 823 455	
0764	Psykisk helse - psykisk helsearbeid	60	Diverse		3 631 307	3 349 949	
0781	Forsøk og utvikling mv - spes. driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter		*	3 757	
0783	Personell - spes. driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter		2 050 001	2 368 510	
0821	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandr	21	Spesielle driftsutgifter		200 000	200 000	
0854	Tiltak i barne- og ungdomsvernet - spes. drift	21	Spesielle driftsutgifter		1 560 924	1 526 558	
0854	Kommunalt barnevern	60	Diverse		29 353 164	27 395 488	
0855	Statlig forvaltning av barnevernet - spes.drift	21	Spesielle driftsutgifter		300 000	297 924	
1112	Støtte til fagsentra	52	Diverse		2 665 000	2 665 000	
1144	Miljørettet prosjektarbeid m.m.	77	Tilskudd		230 000	200 358	
1147	Reindriftsforvaltningen - driftsutgifter	01	Driftsutgifter		3 683 192	3 728 766	
1147	Reindriftsforvaltningen - større utstyrsanskaff	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold		700 000	239 256	
1410	Spesielle driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter		678 000	672 200	
1420	Miljødirektoratet - driftsutgifter	01	Driftsutgifter		1 664 713	1 747 732	
1420	Miljødirektoratet - spes. driftsutgifter	21	Spesielle driftsutgifter		8 312 500	8 053 227	
1420	Statlige vannmiljøtiltak	22	Diverse		1 735 000	1 735 000	
1420	Tiltak i verneområder	31	Diverse		3 328 000	3 279 019	
1420	Oppryddingstiltak	39	Diverse		633 333	380 610	
1420	Erstatning for beitedyr tatt av rovvilt	72	Tilskudd		24 000 000	21 855 207	
1420	Forebyggende og konfliktdependende tiltak i r	73	Tilskudd		7 900 000	7 749 904	
1420	Verdensarvområder, kulturlandskap og verdi	81	Diverse		115 000	115 000	
1420	Tilskudd til prioriterte arter og utvalgte natur	82	Diverse		6 090 000	4 289 916	
1420	Nasjonalsentreparker og andre naturinfo.sentre	85	Diverse		150 000	150 000	
1425	Tilskudd til fiskeformål	70	Tilskudd		365 000	365 000	
1425	Tilskudd til viltformål	71	Tilskudd		550 000	550 000	
Sum utgiftsført					311 807 947	325 924 362	

*åpen fullmakt

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3525	Inntekter ved oppdrag	01	Driftsinntekter		9 910 245	9 910 245
3525	Ymse inntekter	02	Ymse		3 500	3 500
3525	Refusjon arbeidsmarkedstiltak	15	Refusjon av arbeidsmarkedstiltak		31 230	31 230
3525	Refusjon av fødsels- og adopsjonspenger	16	Refusjon av foreldrepenger		1 445 971	1 445 971
3525	Refusjon av sykepenger	18	Refusjon av sykepenger		1 777 274	1 777 274
5309	Tilfeldige inntekter, ymse	29	Ymse		1 728 763	
5700	Arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift		6 932 445	
Sum inntektsført				0	21 829 427	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet					304 094 935	
Kapitalkontoer						
60071201	Norges Bank KK /innbetalinger				19 671 589	
60071202	Norges Bank KK/utbetalinger				-323 526 898	
715218	Endring i mellomværende med statskassen				-239 626	
Sum rapportert					0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (201412)

Konto	Tekst	2014	2013	Endring
6260	Aksjer	0	0	0
715218	Mellomværende med statskassen	-4 221 133	-3 981 507	-239 626

Virksomhet: A7 - Fylkesmannen i Nordland

Note A Forklaring av samlet tildeling			
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
052501	2 926 000	97 285 000	100 211 000
052521	1 893 000	0	1 893 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belastnings-fullmakter	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings-fullmakter	Standard refusjoner på inntekstpostene 15-18	Merinntekter iht merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
0525.01	"kan overføres"	-3 058 038	0	-3 058 038	3 254 475	3 500	0	0	199 937	4 864 250	199 937
0525.21	"kan overføres"	-8 137 200	0	-8 137 200		9 910 245	0	0	1 773 045		1 773 045

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se rundskriv R-2/2013 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter**Stikkordet «kan overføres»**

Mindreforbruk på både kap.post 0525.01 og kap.post 0525.21 kan overføres til neste år.

Fullmakt til å bruke standard refusjoner av lønnsutgifter til å overskride utgifter

Virksomheten har brukt lønnsrefusjoner som er rapportert på kap.post 3525.15, 35.25.16 og 3525.18 til å dekke inn samtlige merutgifter under driftspost 0525.01. Restende beløp på kr.199.937 ber vi om å få overført til neste år.

Mulig overførbart beløp

Mindreforbruket på kr.199.937 på kap.post 0525.01 er under grensen på 5% for overføringer til neste år. Mindreforbruket på 1.773.045 på kap.post 0525.21 gjelder prosjekt som går over flere år.

Vi ber derfor om at begge beløp blir overført til 2015.

Oppstilling av artskontorrapporteringen for 2014

	Note	201412	201312
Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	9 910 245	10 186 539
Salgs- og leieinnbetalinger	1	3 500	14 575
Andre innbetalinger	1	0	0
Innbetaling av finansinntekter	1	0	0
<i>Sum innbetalinger</i>		9 913 745	10 201 114
Utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	2	101 595 919	93 487 171
Offentlige refusjoner vedrørende lønn	2	-3 254 475	-3 574 513
Utbetalt til investeringer	3	1 728 609	1 345 494
Utbetalt til kjøp av aksjer		0	0
Andre utbetalinger til drift	4	51 514 951	47 470 537
Utbetaling av finansutgifter	4	0	252
<i>Sum utbetalinger</i>		151 585 004	138 728 942
Netto rapporterte utgifter til drift og investeringer		141 671 260	128 527 828
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m,m,	5	0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	6	171 084 882	132 610 506
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer til andre</i>		171 084 882	132 610 506
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
5700 Folketrygdens inntekter - Arbeidsgiveravgift		6 932 445	6 428 955
5309 Tilfeldige inntekter (gruppeliv m,m)		1 728 763	396 706
<i>Sum inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler</i>		8 661 207	6 825 661
Netto utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		304 094 935	254 312 673
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld			
Fordringer (legg til linjer og vis på konto)	7	307 242	78 906
Kasse (legg til linjer og vis på konto)	7	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank (legg til linjer og vis på k	7	0	0
Skyldig skattetrekk	7	-4 509 945	-4 068 478
Skyldige offentlige avgifter (legg til linjer og vis på konto)	7	-10 000	0
Annen gjeld (legg til linjer og vis på konto)	7	-8 430	8 065
Sum mellomværende med statskassen		-4 221 133	-3 981 507

Note 1 Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet 2014

	201412	201312
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Byggesaksgebyr	0	0
Tilsynsavgift elsikkerhet	0	0
Gebyrer / avgift omsetning produksjon sprengstoff første omsetningsledd	0	0
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Tilskudd fra statlige virksomheter	8 989 956	9 804 193
Tilskudd fra kommunale og fylkeskommunale etater	801 231	201 150
Tilskudd fra organisasjoner og stiftelser	93 673	181 196
Andre tilskudd og overføringer	25 384	0
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	9 910 245	10 186 539
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Tilfeldige inntekter	3 500	14 575
Sum salgs- og leieinnbetalinger	3 500	14 575
<i>Andre innbetalinger</i>		
Sum andre innbetalinger	0	0
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst (agio)	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0
Sum inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet	9 913 745	10 201 114

Note 2 Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter og innbetalinger av offentlige refusjoner vedrørende lønn 2014

	201412	201312
<i>Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter</i>		
Lønninger	89 613 936	81 981 390
Arbeidsgiveravgift	6 932 445	6 428 955
Pensjonsutgifter*	0	0
Andre ytelser	5 049 539	5 076 827
Sum utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	101 595 919	93 487 171
<i>* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK.</i>		
<i>Offentlige refusjoner vedrørende lønn</i>		
Sykepenger og andre refusjoner	3 254 475	3 574 513
Sum offentlige refusjoner vedrørende lønn	3 254 475	3 574 513
Antall årsverk:	159	150

Note 3 Utbetalt til investeringer 2014

	201412	201312
Immaterielle eiendeler og lignende	47 700	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Nasjonaleiendom og kulturminner	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	1 277 599	1 172 577
Andre utgiftsførte investeringer (*)	403 310	172 917
Sum utbetalt til investeringer	1 728 609	1 345 494

() Spesifiseres ytterligere dersom det er andre vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet*

Note 4 Andre utbetalinger til drift og utbetaling av finansutgifter 2014

	201412	201312
<i>Andre utbetalinger til drift</i>		
Husleie	8 820 293	8 025 459
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	278 256	77 250
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	1 788 078	1 237 621
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	94 036	165 984
Mindre utstyrsanskaffelser	626 885	243 569
Leie av maskiner, inventar og lignende	1 074 088	1 063 042
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	15 293 451	17 504 688
Reiser og diett	11 071 342	9 551 959
Øvrige driftsutgifter (*)	12 468 521	9 600 966
Sum andre utbetalinger til drift	51 514 951	47 470 537
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	0	0
Agiotap	0	252
Andre finansutgifter	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	0	252
<i>(*) Bør spesifiseres ytterligere dersom det er vesentlige poster som bør fremgå av regnskapet</i>		

Note 5 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten 2014

	201412	201312
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0

Note 6 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten 2014

	201412	201312
Tilskudd til kommuner	0	75 488 086
Tilskudd til fylkeskommuner	0	2 412 500
Tilskudd til kommuner	117 147 905	0
Tilskudd til fylkeskommuner	5 677 650	0
Tilskudd til private	29 290 343	33 058 216
Tilskudd til organisasjoner	10 529 234	14 079 469
Tilskudd til statsforvaltningen	8 439 750	7 572 235
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	171 084 882	132 610 506

Note 7 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen 2014

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	201412	201412	Forskjell
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler*	0	0	0
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	141 173	0	141 173
Andre fordringer	303 701	307 242	-3 541
Kasse og bank	0	0	0
Sum	444 874	307 242	137 632
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-11 581	0	-11 581
Skyldig skattetrekk	-4 509 945	-4 509 945	0
Skyldige offentlige avgifter	-10 000	-10 000	0
Annen kortsiktig gjeld	0	-8 430	8 430
Sum	-4 531 526	-4 528 375	-3 151
Langsiktige forpliktelser			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Sum	-4 086 653	-4 221 133	134 481

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 7 B

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Forretnings-	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi i regnskap*
Aksjer								
Selskap 1								
Selskap 2								
Balanseført verdi 10.12.2015								0

* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.